

Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ – Скопје
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

СЛАБОСТИТЕ НА ФИНАНСИСКАТА РЕГУЛАЦИЈА КАКО ФАКТОР ЗА
ПОЈАВА НА ФИНАНСИСКИТЕ КРИЗИ
-МАГИСТЕРСКИ ТРУД-

КАНДИДАТ:
МАРИЈА ГОГОВА

МЕНТОР:
ПРОФ. Д-Р МИХАИЛ ПЕТКОВСКИ

СКОПЈЕ, МАЈ
2009
Република Македонија

Република Македонија
УНИВЕРЗИТЕТ „СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ – СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

**СЛАБОСТИТЕ НА ФИНАНСИСКАТА РЕГУЛАЦИЈА КАКО ФАКТОР ЗА
ПОЈАВА НА ФИНАНСИСКИТЕ КРИЗИ**
- МАГИСТЕРСКИ ТРУД-

Кандидат:
Марија Гогова

Ментор:
Проф. Д-р Михаил Петковски

СКОПЈЕ,
мај, 2009

Република Македонија
УНИВЕРЗИТЕТ „СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ – СКОПЈЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

**СЛАБОСТИТЕ НА ФИНАНСИСКАТА РЕГУЛАЦИЈА КАКО ФАКТОР ЗА
ПОЈАВА НА ФИНАНСИСКИТЕ КРИЗИ**
- МАГИСТЕРСКИ ТРУД-

Кандидат:
Марија Гогова

Ментор:
Проф. Д-р Михаил Петковски

СКОПЈЕ,
мај, 2009

АПСТРАКТ

Финансиската регулација е процес, па дури и целосен систем кој го штити функционирањето на финансиските пазари, за остварување на нивната примарна улога – распределба на средствата од штедачите кон инвеститорите.

Потребата од финансиска регулација е базирана на основите на економските текови, но и се надградува зависно современите текови, за да може да одговори на глобализацијата како предизвик, и на финансиските иновации, како нов современ тек на пазарни инструменти, кои се појавуваат на финансискиот пазар.

Потенцијалните финансиски кризи се највлијателниот, најризичниот и најспиралниот индикатор за потстојење на финансиска регулација. Ефектите на потенцијалните финансиски кризи можат да заземат размери кои би опфатиле целокупен финансиски систем, дури и во светски рамки и да предизвикат негово нарушување.

Од таа причина се формирани различни форми и модели на регулирање во земјите. Тие форми и модели основно се базирани да спроведат законски акти, норми и правила, контрола и мониторинг на работењето на финансискиот сектор зависно од системите кои ги имаат поделните земји. Поради тоа што, супериорно, финансискиот систем се реализира токму преку секторот на банките, банкарски кризи се примарниот и најзастапениот елемент за кој финансиската регулација дејствува превентивно. Но, историјата покажала дека финансиските кризи можат да бидат предизвикани и од многу други и различни фактори, кои да влијаат на повеќе сегменти во целокупниот економски систем.

Сепак, во основата на кризите се провлекува токму слабоста на финансиската регулација како фактор за појава на финансиски кризи, чии што размери знаат да бидат немилосрдни и директно или индиректно да го зафатат целиот свет.

Клучни зборови: финансиски пазар, финансиска регулација, финансиски кризи

ABSTRACT

Financial regulation is a process, even a complete system protecting the functioning of the financial markets, achieving their primary task – distribution of resources from the savers to the investors.

The need of financial regulation is based on the foundations of the economic courses, but it also improves depending on the modern courses, in order to respond to the globalization, as a challenge, and the financial innovations, as a new modern course of market instruments appearing on the financial market.

Potential financial crises are the most influential, risky and spiral indicator of existence of a financial regulation. Effects of the potential financial crises can take proportions that would comprise the whole financial system, even in world proportions and can cause its weakening.

Due to this reason, different forms and models of regulation are established in all countries. Generally, these forms and models are established to implement laws, norms and rules, control and monitoring the work of the financial sector depending on the systems existing in separate countries. Due to the fact that, superiorly, the financial system is executed through the bank sector, bank crises are the primary and most present element to who financial regulation acts preventively. However, history has shown that financial crises can also be caused by many other different factors that influence several segments in the complete economic system.

Nevertheless, in the foundation of the crises, it is exactly the weakness of the financial regulation that is considered as a factor for appearance of financial crises, whose proportions can be merciless and take over the whole world, in a direct or indirect manner.

Key words: *financial markets, financial regulation, financial crisis*

СОДРЖИНА

I. ВОВЕД

I. INTRODUCTION.....

II. ПРИЧИНИ ЗА РЕГУЛАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПАЗАРИ.....

- 2.1 Глобализацијата како предизвик за финансиската регулација.....
- 2.2 Финансиските иновации како предизвик за финансиска регулација.....
- 2.3 Потенцијалните финансиски кризи аргумент повеќе за потребата од финансиска регулација.....

III. ФОРМИ НА РЕГУЛАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПАЗАРИ.....

- 3.1 Регулација на финансиските институции.....
- 3.2 Регулација на финансиските активности.....
- 3.3 Останати форми на регулирање.....
- 3.4 Модели на регулација на финансиските пазари.....

IV. ФИНАНСИСКАТА РЕГУЛАЦИЈА ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР.....

- 4.1 Осврт на банкарските кризи низ историјата и улогата на регулацијата во тие епизоди.....
- 4.2 Правна рамка на финансиската регулација во банкарскиот сектор.....
- 4.3 Осигурување на депозитите.....
- 4.4 Кредитно осигурување.....
- 4.5 Менаџмент со ризиците во банките.....
- 4.6 Банкарската супервизија како фактор за превенција на кризите.....

V. ФИНАНСИСКИТЕ КРИЗИ НИЗ ИСТОРИЈАТА.....

- 5.1 Осврт на финансиските кризи во земјите со развиени финансиски системи.....
- 5.2 Осврт на финансиските кризи во земјите со недоволно развиени финансиски системи.....
- 5.3 Финансиските кризи низ историјата споредени со актуелната финансиска криза (2007).....
- 5.4 Улогата на регулацијата во предизвикувањето на актуелната финансиска криза.....

VI. СЛАБОСТИТЕ НА ФИНАНСИСКАТА РЕГУЛАЦИЈА КАКО ФАКТОР ЗА ПОЈАВА НА ФИНАНСИСКИТЕ КРИЗИ..

- 6.1 Слабостите на регулацијата при регулирањето на пазарот на пари.....
- 6.2 Слабостите на регулацијата при регулирањето на пазарот на капитал.....
- 6.3 Слабостите на регулацијата при регулирањето на одделни финансиски институции (пензиски фондови, осигурителни фондови, инвестициски банки и др.).....

- 6.4 Останати недостатоци во регулирањето на финансискиот сектор.....
- 6.5 Иднината на финансиската регулација во светот.....

VII. РЕГУЛАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИОТ СЕКТОР ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....

- 7.1 Правна рамка на финансиската регулација во Република Македонија.....
- 7.2 Видови, форми и модели на финансиска регулација во Република Македонија.....
- 7.3 Глобалната финансиска криза и соодветноста на финансиската регулација во Република Македонија.....
- 7.4 Насоки на идната еволуција на финансиската регулација во Република Македонија во иднина.....

VIII. ЗАКЛУЧОК.....

VIII. CONCLUSION.....

IX. КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА.....